

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 19 listopada 2014 roku

ZEW/500/28-1/2014/MP

**Pani
Joanna Kluzik-Rostkowska
Minister Edukacji Narodowej**

Szanowna Pani Minister,

w myśl przepisów nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie sposobu i trybu organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. Nr 175, poz. 1086), zajęcia indywidualne mogły być organizowane odpowiednio z grupą wychowawczą w przedszkolu lub w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub z oddziałem w szkole (§ 3 ust. 5 pkt 1). Kompetencja do określenia zakresu, w jakim dziecko mogło brać udział w zajęciach organizowanych z grupą wychowawczą lub z oddziałem w szkole, zgodnie z § 8 ust. 4 pkt 2 i § 8 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072), należała do zespołu orzekającego, działającego w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Tymczasem, w § 10 rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. poz. 1157) potwierdzono prawo dziecka do integracji ze środowiskiem przedszkolnym/szkolnym i z rówieśnikami – tak jak stanowiły to przepisy ww. rozporządzenia z 18 września 2008 r. – jednakże zrezygnowano z możliwości organizacji zajęć indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego i zajęć indywidualnego nauczania z grupą wychowawczą lub w oddziale w szkole.

Jednocześnie w § 5 ust. 2 rozporządzenia z 28 sierpnia 2014 r. przewidziana została możliwość uczestniczenia dziecka, którego stan zdrowia znacznie utrudnia uczęszczanie

25 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

do przedszkola/szkoły, w zajęciach indywidualnych na terenie przedszkola/szkoły. Warunkiem realizacji zajęć w tej formie jest m. in. dysponowanie przez przedszkole/szkołę pomieszczeniem, w którym mogą odbywać się te zajęcia. Stąd w obecnym stanie prawnym mamy sytuację, w której dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego/nauczania, przebywa na terenie przedszkola/szkoły, ale nie może wziąć udziału w wybranych zajęciach edukacyjnych z koleżankami i kolegami z klasy.

Rozumiejąc istotę nauczania indywidualnego, Rzecznik Praw Dziecka podkreśla, że nie może ona pogłębiać wykluczenia dziecka ze społeczności szkolnej. Ograniczenie możliwości kontaktów z rówieśnikami może mieć negatywny wpływ na jego rozwój psychospołeczny.

Podjmując problem realizacji prawa do nauki dzieci chorych, w tym z niepełnosprawnością, objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym i indywidualnym nauczaniem, zwracam uwagę, że ta forma pomocy powinna przysługiwać tylko tym małoletnim, które znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej i nie może stanowić metody na „pozbywanie” się dzieci sprawiających trudności wychowawcze z przedszkola/szkoły, czy być stosowana „pod naciskiem” rodzica bądź nauczyciela, bez medycznego uzasadnienia. Ewentualne nadużycia w tym zakresie wymagają „uszczelnienia” całego systemu związanego z wydawaniem orzeczeń o potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego i o potrzebie indywidualnego nauczania.

Jeszcze raz podkreślam natomiast, że sposobem na rozwiązanie powyższego problemu

nie może być rezygnacja z uelastycznienia form indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, które – w mojej ocenie – uwzględniały przepisy rozporządzenia z 18 września 2008 r., umożliwiające dziecku systematyczną, a nie tylko okazjonalną, integrację z rówieśnikami, co służyło jego pełnemu osobowemu rozwojowi.

W związku z powyższym, na mocy art. 10a ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), proszę o analizę problemu i podjęcie działań w celu wprowadzenia jak najlepszych rozwiązań dla dzieci korzystających z indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania.

do rozpatrzenia
Małgorzata Górska

